

Symbol Atanazjański (Quicumque)

"Wiara katolicka polega na tym, abyśmy czcili jednego Boga w Trójcy, a Tróję w jedności, nie mieszając Osób ani nie rozdzielając substancji: inna jest bowiem Osoba Ojca, inna Syna, inna Ducha Świętego; lecz jedno jest Bóstwo, równa chwała, współwieczny majestat Ojca i Syna, i Ducha Świętego" (KKK 266)

19-11-2023

Czytaj też: Otwarta brama do tajemnicy: symbol atanazjański

Symbol Atanazjański był tradycyjnie przypisywany Atanazemu z Aleksandrii (+373), najprawdopodobniej pochodzi jednak z wieków późniejszych. Napisany został po łacinie i stanowi dydaktyczne streszczenie doktryny chrześcijańskiej, dotyczącej dogmatu o Trójcy Przenajświętszej. Cieszył się on popularnością w Kościele Rzymskim, stąd zwyczaj odmawiania go szybko rozprzestrzenił się na wszystkie obrządki Kościoła Zachodniego. Zaleca się jego comiesięczne odmawianie i rozważanie, szczególnie w trzecią niedzielę miesiąca, jako znak adoracji i chwały oddawanej Trójcy Przenajświętszej.

W swojej autobiografii, święta Teresa z Àvila opowiada, jak, rozważając słowa tej modlitwy, otrzymała

specjalną łaskę wniknięcia w tajemnicę Trójcy Świętej: „Pewnego razu, gdy odmawiałam *Quicumque*, dane mi było jasno zrozumieć w jaki sposób jeden Bóg jest w trzech osobach. Przestraszyło mnie to i pocieszyło zarazem. Dzięki temu mogłam poznać lepiej wielkość Boga i jego cudów...” (Por. Św. Teresa z Avila, Życie, 25, 39.1)

Po polsku

QUICUMQUE

Ant. Glória tibi, Trínitas * æquális,
una Déitas, et ante ómnia saécula, et
nunc, et in perpétuum (T. P. Allelúia).

1. Quicúmque vult salvus esse, *

ante ómnia opus est,

ut téneat cathólicam fidem:

2. Quam nisi quisque íntegram

inviolatámque serváverit, *

absque dúbio in ætérnum períbit.

3. Fides autem cathólica hæc est: *

ut unum Deum in Trinitáte,

et Trinitátem in unitáte venerémur.

4. Neque confundéntes persónas, *

neque substántiam separántes.

5. Alia est enim persóna Patris ália
Fílii, *

ália Spíritus Sancti:

6. Sed Patris, et Fílii, et Spíritus Sancti

una est divínitas, *

æquális glória, coætérna maiéstas.

7. Qualis Pater, talis Fílius, *

talis Spíritus Sanctus.

8. Increátus Pater, increátus Fílius, *

increátus Spíritus Sanctus.

9. Imménsus Pater, imménsus Fílius,
*

imménsus Spíritus Sanctus.

10. Ætérnus Pater, ætérnus Fílius, *
ætérnus Spíritus Sanctus.

11. Et tamen non tres ætéрни, *
sed unus ætérnus.

12. Sicut non tres increáti, nec tres
imménsi, *
sed unus increátus,
et unus imménsus.

13. Simíliter omnípotens Pater,
omnípotens Fílius, *
omnípotens Spíritus Sanctus.

14. Et tamen non tres omnipoténtes,
* sed unus omnípotens.

15. Ita Deus Pater, Deus Fílius, * Deus
Spíritus Sanctus.

16. Et tamen non tres dii, * sed unus
est Deus.

17. Ita Dóminus Pater, Dóminus
Fílius, * Dóminus Spíritus Sanctus.

18. Et tamen non tres Dómini, * sed
unus est Dóminus.

19. Quia, sicut singillátim
unamquámque persónam Deum ac
Dóminum confitéri christiána
veritáte compéllimur: *

ita tres Deos aut Dóminos dícere
cathólica religióne prohibémur.

20. Pater a nullo est factus: * nec
creátus, nec génitus.

21. Fílius a Patre solo est: * non
factus, nec creátus, sed génitus.

22. Spíritus Sanctus a Patre et Fílio: *
non factus, nec creátus,
nec génitus, sed procédens.

23. Unus ergo Pater, non tres Patres:
unus Fílius, non tres Fílii: * unus
Spíritus Sanctus, non tres Spíritus
Sancti.

24. Et in hac Trinitáte nihil prius aut
postérius, nihil maius aut minus: *
sed totæ tres persónæ coætérnæ
sibi sunt et coæquáles.

25. Ita ut per ómnia, sicut iam supra
dictum est, *
et únitas in Trinitáte,
et Trínitas in unitáte veneránda sit.

26. Qui vult ergo salvus esse, * ita de
Trinitáte séntiat.

27. Sed necessárium est ad ætérrnam
salútem, *

ut incarnatióem quoque Dómini
nostri Iesu Christi fidéliter credat.

28. Est ergo fides recta ut credámus
et confiteámur, *

quia Dóminus noster Iesus Christus,
Dei Fílius, Deus et homo est.

29. Deus est ex substántia Patris
ante saéculagénitus: * et homo est ex
substántia matris in saéculo natus.

30. Perféctus Deus, perféctus homo: *
ex ánima rationáli et humána carne
subsístens.

31. Æquális Patri secúndum
divinitátem; * minor Patre secúndum
humanitátem.

32. Qui, licet Deus sit et homo, * non
duo tamen, sed unus est Christus.

33. Unus autem non conversióne
divinitátis

in carnem,*

sed assumptióne humanitátis in
Deum.

34. Unus omníno, non confusióne
substántiæ, * sed unitáte persónæ.

35. Nam sicut ánima ratiónalis

et caro unus est homo: *

ita Deus et homo unus est Christus.

36. Qui passus est pro salúte nostra:

descéndit ad ínferos: *

tértia die resurréxit a mórtuis.

37. Ascéndit ad cælos,

sedet ad dexteram Dei Patris
omnipotentis: * inde venturus est
iudicare vivos et mortuos.

38. Ad cuius adventum omnes
homines

resurgere habent cum corporibus
suis: * et reddituri sunt de factis
propriis rationem.

39. Et qui bona egerunt, ibunt in
vitam æternam: *

qui vero mala,

in ignem æternum.

40. Hæc est fides catholica, * quam
nisi quisque fideliter firmiterque
crediderit, salvus esse non poterit.

Glória Patri . . .

Ant. Glória tibi, Trinitas æquális, una
Deitas, et ante omnia sæcula, et
nunc, et in perpetuum (T. P. Allelúia).

V. Dómine, exáudi oratiónem meam.

R. Et clamor meus ad te véniat.

Sacerdotes addunt:

V. Dóminus vobíscum.

R. Et cum spíritu tuo.

Orémus.

Omnípotens sempitérne Deus, qui
dedísti fámulis

tuis, in confessióne veræ fídei,
æternæ Trinitátis

glóriam agnóscere, et in poténtia
maiestátis adoráre

unitátem: quaésumus; ut eiúsdem
fídei firmitáte, ab

ómnibus semper muniámur
advérsis. Per Dóminum

nostrum Iesum Christum Fílium
tuum; qui tecum

vivit et regnat in unitáte Spíritus
Sancti, Deus, per
ómnia saécula sæculórum.

R. Amen

Ant. Chwała Tobie, Trójco, Jedyny
Boże, jak była przed wszystkimi
czasami teraz i na wieki.

(O.W. Alleluja).

1. Ktokolwiek chce być zbawiony,
musi przede wszystkim wyznawać
wiarę katolicką;
2. Której jeśliby kto nie zachował
całej i nienaruszonej, bez wątpienia
zginie na wieczność.
3. Wiara zaś katolicka polega na tym,
abyśmy czcili jednego Boga w Trójcy,
a Trójcę w jedności.

4. Nie mieszając Osób ani nie rozdzielając istoty.

5. Inna jest bowiem Osoba Ojca, inna Syna, inna Ducha Świętego:

6. Lecz Ojca i Syna, i Ducha Świętego jedno jest Bóstwo, równa chwała, współwieczny majestat.

7. Jaki Ojciec, taki Syn, taki Duch Święty.

8. Nie stworzony Ojciec, nie stworzony Syn, nie stworzony Duch Święty.

9. Niezmierzony Ojciec, niezmierzony Syn, niezmierzony Duch Święty.

10. Wiekuisty Ojciec, wiekuisty Syn, wiekuisty Duch Święty.

11. A jednak nie trzech wiekuiści, lecz jeden wiekuisty.

12. Jak i nie trzech nie stworzeni ani trzech niezmierzeni, lecz jeden nie stworzony i jeden niezmierzony.

13. Podobnie wszechmocny jest Ojciec, wszechmocny Syn, wszechmocny i Duch Święty.

14. A jednak nie trzech wszechmocni, lecz jeden wszechmocny.

15. Podobnie Bogiem jest Ojciec, Bogiem Syn i Bogiem Duch Święty.

16. A jednak nie trzech bogowie, lecz jeden jest Bóg.

17. Tak też Panem jest Ojciec, Panem Syn, Panem i Duch Święty.

18. A jednak nie trzech panowie, lecz jeden jest Pan.

19. Ponieważ jak każdą z osób osobno Bogiem i Panem prawda chrześcijańska wyznawać nam każe, tak katolicka religia zabrania nam

mówić o trzech bogach lub trzech panach.

20. Ojciec przez nikogo nie został uczyniony ani stworzony, ani zrodzony.

21. Syn pochodzi od samego Ojca, nie jest uczyniony ani stworzony, lecz zrodzony.

22. Duch Święty pochodzi od Ojca i Syna, nie jest ani uczyniony, ani stworzony, ani zrodzony, lecz pochodzący.

23. Jeden więc jest Ojciec, a nie trzech ojcowie; jeden Syn, a nie trzech synowie; jeden Duch Święty, a nie trzech duchowie święci.

24. I nic w tej Trójcy nie jest wcześniejsze lub późniejsze, nic większe lub mniejsze, lecz trzy osoby w całości są sobie współwieczne i zupełnie równe.

25. Tak iż we wszystkim - jak już wyżej powiedziano - trzeba czcić i jedność w Trójcy, i Tróję w jedności.

26. Kto zatem chce być zbawiony, niech takie o Trójcy ma przekonanie.

27. Lecz konieczne jest dla wiecznego zbawienia, by także należycie wierzyć we Wcielenie Pana naszego Jezusa Chrystusa.

28. Wiara katolicka polega na tym, aby wierzyć i wyznawać, że Pan nasz Jezus Chrystus, Syn Boży, jest Bogiem i człowiekiem.

29. Jest Bogiem jako zrodzony z istoty Ojca przed wiekami i jest człowiekiem jako zrodzony z istoty matki w czasie.

30. Prawdziwy Bóg i prawdziwy człowiek, złożony z rozumnej duszy i ludzkiego ciała.

31. Równy Ojcu według bóstwa,
mniejszy od Ojca według
człowieczeństwa.

32. A choć jest i Bogiem, i
człowiekiem, to jednak Chrystus nie
jest dwiema osobami, lecz jedną.

33. Jedną zaś osobą jest nie przez
przemianę Bóstwa w naturę cielesną,
ale przez przyjęcie człowieczeństwa
w Boga.

34. Jeden najzupełniej nie przez
zmieszanie natur, ale przez jedność
osoby.

35. Albowiem jak rozumna dusza i
ciało jednym są człowiekiem, tak Bóg
i człowiek jednym są Chrystusem.

36. Poniósł On mękę dla naszego
zbawienia, zstąpił do otchłani,
trzeciego dnia zmartwychwstał.

37. Wstąpił na niebiosą, siedzi po
prawicy Boga Ojca wszechmogącego,

stamtąd przyjdzie sądzić żywych i umarłych.

38. Na jego przyjście wszyscy ludzie mają powstać w swoich ciałach i zdadzą sprawę z własnych uczynków.

39. Ci, którzy dobro czynili, przejdą do życia wiecznego, ci zaś, którzy zło czynili, do ognia wiecznego.

40. Taka jest wiara katolicka. Jeśli ktoś nie będzie jej należycie i stanowczo wyznawał, nie może być zbawiony.

Chwała Ojcu...

Ant. Chwała Tobie Trójco, Jedyny Boże, jak była przed wszystkimi czasami teraz i na wieki.

(O.W. Alleluja).

K. Panie wysłuchaj modlitwy nasze.

W. A wołanie nasze niech do Ciebie przyjdzie.

Kapłani dodają:

K. Pan z wami.

W. I z duchem twoim.

Módlmy się.

Wszechmogący i wieczny Boże, który ze światłem prawdziwej wiary dałeś swoim sługom poznać chwałę wiecznej Trójcy i uwielbiać jedność w potędze majestatu: spraw prosimy, abyśmy siłą tej wiary zostali obronieni od wszystkich przeciwności. Przez Naszego Pana Jezusa Chrystusa, który z Tobą żyje i króluje w jedności Ducha Świętego, Bóg przez wszystkie wieki wieków.

W. Amen.

pdf | dokument generowany
automatycznie z <https://opusdei.org/pl-pl/article/symbol-atanazjanski-quicumque/> (19-03-2026)